

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobkyně: **Z. H.**, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. října 2013, č.j. MV-38079-6/SO-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví, jímž žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 30. ledna 2013, č.j. OAM-23600-14/TP-2012, kterým byla dle § 75 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta její žádost o povolení k trvalému pobytu pro nesplnění podmínek podle § 67 zákona o pobytu cizinců.

V žalobě žalobkyně v obecné rovině namítala nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, jelikož se žalovaná dostatečně nevypořádala s jejími odvolacími námitkami. Dále spatřovala nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí v nesprávném právním a skutkovém posouzení věci, čímž byla porušena její základní ústavní práva a svobody. Taktéž namítala, že skutkový stav zjištěný ve správním řízení nemá oporu ve spise. Tedy žalobou napadeným rozhodnutím byla žalobkyně nepřipustně zkrácena na svých právech.

Správním orgánům konkrétně vytkla vadné doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jelikož nebylo právnímu zástupci žalobkyně řádně doručeno do datové schránky dle § 19 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění rozhodném (dále jen „správní řád“).

Nesouhlasila s právním výkladem a aplikací § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců nepředstavuje speciální úpravu k § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Tudíž jím není zúžen okruh osob, které mohou podat žádost dle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ale naopak je jím okruh žadatelů rozšířen. Zdůraznila nutnost nejen lexikálního, ale zejména gramatického a teleologického výkladu § 67 zákona o pobytu cizinců, když jeho smyslem je poskytnout osobám, které nezískaly mezinárodněprávní ochranu nebo doplňkovou ochranu a zároveň pobývají na území České republiky po delší dobu, určitou satisfakci za délku řízení, aby nemusely ČR opouštět a mohly zde setrvat v privilegovanějším postavení. Konstatovala, že § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je terčem odborné kritiky, a proto je třeba vzít v potaz, že představuje relativně neurčitou právní normu, jejíž neurčitost a nejasnost nemůže jít k tíži adresátů.

Dále namítala, že kumulativní aplikace podmínek stanovených v § 67 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců porušuje mezinárodněprávní závazky České republiky, čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 8 zák. č. 209/1992 Sb., o Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Dovídila, že vzhledem k protiústavnosti výše citovaného zákonného ustanovení nemělo být výše uvedené zákonné ustanovení v dané věci aplikováno.

Namítala porušení zásady legitimního očekávání a práva na spravedlivý proces dle § 2 odst. 4 správního řádu, čl. 37 Listiny a čl. 6 Úmluvy, neboť v jiné věci správní orgány vyhověly žádosti osoby, která v době podání dosáhla věku 20 let a nesplňovala ani podmínky podle § 67 zákona o pobytu cizinců, ani podmínky existence jiných důvodů zvláštního zřetele hodných.

Správnímu orgánu I. stupně vytkla, že jí nepomohl odstranit nedostatky žádosti dle § 45 správního řádu, čímž byl porušen čl. 36 Listiny. Přičemž toto zásadní pochybení již nemohlo být v odvolacím řízení zhojeno. Připustila, že byla správním orgánem I. stupně vyzvána dle § 36 odst. 3 správního řádu k seznámení se se spisem, avšak součástí spisového materiálu byly toliko jí doložené podklady a podklady opatřené správním orgánem I. stupně k délce předchozího pobytu a bezúhonnosti.

Nesouhlasila se závěrem správních orgánů, že o povolení k trvalému pobytu z důvodů zvláštního zřetele hodných nežádala, a že takové důvody u ní neexistují. Poukázala na to, že správním orgánům muselo být z jejich předchozí úřední činnosti známo, že žalobkyně dosáhla vysokého věku; byla dlouhodobě diskriminována na Ukrajině pro svou arménskou národnost; Ukrajinu opustila v roce 2005, jelikož se obávala o život svůj i rodiny. Navíc samotná délka pobytu v ČR by jí za jiných okolností opravňovala k podání žádosti o trvalý pobyt dle § 68 zákona o pobytu cizinců. Zdůraznila, že pokud by se musela na Ukrajinu vrátit, byla by pro svou etnickou příslušnost a pro podání žádosti o azyl v jiné zemi vystavena krutému, nelidskému a ponižujícímu zacházení a trestu. Výkon žalobou napadeného rozhodnutí by tak znamenal porušení práva žalobkyně zakotveného v čl. 7 odst. 2 Listiny.

Upozornila, že správní orgány byly rovněž seznámeny s tím, že žalobkyně má v České republice pevné sociální vazby; její manžel se angažuje jako lidový vypravěč a hudebník; její syn reprezentuje boxerský klub MV ČR a má potenciál pro mezinárodní kariéru; žalobkyně

zde vede řádný život a má kladný vztah k České republice. Uzavřela, že je v zájmu České republiky, aby na jejím území nadále pobývala, jelikož její pobyt má pro Českou republiku nezanedbatelný kulturně společenský přínos.

Žalobkyně navrhla soudu, aby žalobou napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k dalšímu řízení.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě odmítla veškeré žalobní námitky. Uvedla, že žalobou napadené rozhodnutí splňuje zákonem stanovené požadavky dle § 68 odst. 3 správního řádu. Konstatovala, že k zamítnutí žádosti došlo ze zákonného důvodu, neboť žalobkyně nesplnila podmínky pro udělení povolení k trvalému pobytu dle § 67 zákona o pobytu cizinců.

K vytýkanému nesprávnému doručování zdůraznila, že se písemnost dostala do dispozice adresáta, což je plně v souladu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, č.j. 1 Afs 148/2008-73.

Nesouhlasila ani s námitkou porušení poučovací povinnosti, jelikož v žádosti žalobkyně nebyly shledány vady, které by bránily rozhodnutí ve věci. S odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, č.j. 5 As 1/2010-76 a ze dne 11. 11. 2011, č.j. 4 As 23/2011-88 uvedla, že správní orgány nemají povinnost poučovat účastníka řízení, navíc zastoupeného advokátem, o otázkách hmotného práva.

Zdůraznila, že žádost žalobkyně byla po právní stránce posouzena podle úplného znění § 67 zákona o pobytu cizinců.

Odmítla námitky porušení zásady legitimního očekávání a rovnosti účastníků ve správním řízení, když z žalobkyní předloženého a anonymizovaného rozhodnutí, jímž měla v úmyslu žalobkyně své tvrzení prokázat, nebylo možné zjistit, za jakých podmínek bylo dané rozhodnutí vydáno.

S poukazem na § 67 odst. 4 správního řádu konstatovala, že na straně žalobkyně nebyly shledány žádné důvody zvláštního zřetele hodné. Naopak upozornila na opakované porušování výjezdních příkazů žalobkyní, která na jejich základě setrvala na území České republiky, přestože ji příkazy opravňovaly toliko ku učinění neodkladných úkonů a vycestování. Uzavřela tak, že pokud by uvedené skutečnosti za důvody zvláštního zřetele hodné považovala, znamenalo by to tolerovat nedostatek respektu žalobkyně k českým zákonům. Žalobkyně navíc nesplňovala ani podmínku čtyřletého nepřetržitého pobytu na území České republiky, jelikož pobyt na základě výjezdního příkazu nelze do rozhodné doby započít.

Závěrem žalovaná uvedla, že žalobkyně ve správním řízení neprokázala existenci jakékoli újmy v případě svého návratu na Ukrajinu. Odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2012, č.j. 3 Azs 19/2012-31, v němž Nejvyšší správní soud řešil kasační stížnost žalobkyně podanou proti rozhodnutí krajského soudu ve věci udělení, resp. neudělení, mezinárodní ochrany žalobkyni. Uvedla, že Nejvyšší správní soud zde konstatoval, že žalobkyně neprokázala existenci jakýchkoli potíží spojených se svým návratem na Ukrajinu, a zároveň upozornil na nepřesvědčivé a nelogické tvrzení žalobkyně ohledně existence nebezpečí nelidského zacházení a hrozícího týrání rodiny v případě návratu na

Ukrajinu, když zároveň manžel žalobkyně pro stávajícího prezidenta Viktora Janukovyče pracoval v předvolební kampani.

Žalovaná navrhla soudu, aby žalobu zamítl.

Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti:

Žalobkyně přicestovala na území ČR dne 16. 8. 2005 a dne 26. 8. 2005 požádala o udělení mezinárodní ochrany, která ji nebyla udělena. Poté již na území ČR pobývala na základě výjezdních příkazů v letech 2007 až 2009. Konkrétně v období od 27. 9. 2008 do 24. 1. 2009; od 12. 2. 2009 do 13. 3. 2009, přičemž k pobytovému oprávnění žalobkyně na území ČR v období od 24. 1. 2009 do 12. 2. 2009 není ve správním spise žádný záznam, což vyplývá z evidenční karty žadatelky č. V058647 ze dne 23. 10. 2012 a z detailů štítků výjezdních příkazů ze dne 23. 10. 2012.

Dne 13. 3. 2009 podala žalobkyně v pořadí druhou žádost o mezinárodněprávní ochranu (azyl). Správní orgán I. stupně žalobkyni rozhodnutím ze dne 15. 7. 2011, č.j. OAM-172/VL-18-PA03-2009, mezinárodní ochranu neudělil. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu ke zdejšímu soudu, která byla rozhodnutím ze dne 19. 12. 2011, č.j. 1 Az 15/2011-20 zamítnuta. Dále žalobkyně proti uvedenému rozhodnutí brojila včas podanou kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud odmítl rozhodnutím ze dne 30. 8. 2012, č.j. 3 Azs 19/2012-31, v právní moci dne 10. 9. 2012.

Dne 23. 10. 2012 podala žalobkyně žádost o povolení k trvalému pobytu, ke které přiložila nájemní smlouvu, informaci o zdravotním pojištění a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2012, č.j. 3 Azs 19/2012-31. V kolonce účel pobytu uvedla „soužití rodiny paragraf 67“. V době podání žádosti žalobkyně pobývala na území České republiky na základě víza strpění s platností od 2. 1. 2012 do 29. 6. 2012, což vyplynulo z detailu vízového štítku ze dne 23. 10. 2012.

Dne 9. 11. 2012 správní orgán I. stupně vyrozuměl žalobkyni o jejím právu seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Z protokolu o seznámení účastníka řízení s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 27. 11. 2012 vyplývá, že žalobkyně se téhož dne s podklady seznámila a nevyjádřila se k nim.

Dne 30. 1. 2013 správní orgán I. stupně rozhodl tak, že dle § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců zamítl žádost žalobkyně o povolení k trvalému pobytu pro nesplnění podmínek podle § 67 zákona o pobytu cizinců. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalobkyně splnila podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu dle § 67 odst. 1 a 5 zákona o pobytu cizinců, tj. podmínku čtyřletého nepřetržitého pobytu a v posledních dvou letech probíhajícího řízení o udělení mezinárodní ochrany. Nesplnila však podmínky stanovené v § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť nebyla mladší 18 let; nebyla v situaci, kdy by se o sebe z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu nebyla schopna postarat; nebyla osamělá a zároveň starší 65 let. Správní orgán I. stupně současně nedošel k závěru, že by na straně žalobkyně existovaly důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Uvedl, že žalobkyně v žádosti důvody zvláštního zřetele hodné netvrdila a z žádosti ani nevyplývaly. Rovněž poukázal na to, že dle § 36 odst. 3 správního řádu byl právní zástupce žalobkyně seznámen s obsahem spisového materiálu, k němuž neuplatnil žádné námítky či návrhy na jeho doplnění.

Z doručení k rozhodnutí správního orgánu I. stupně soud zjistil, že bylo zasláno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu sídla právního zástupce žalobkyně JUDr. Davida Jaroše. Zásilku převzala pracovnice recepcce dne 8. 2. 2013, což stvrdila svým vlastnoručním podpisem. Na doručení je rovněž otisk razítka právního zástupce žalobkyně s uvedením data převzetí dne 8. 2. 2013.

Žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala odvolání ze dne 25. 2. 2013, v němž argumentovala obdobně jako v podané žalobě.

Žalobkyně k odvolání doložila anonymizované potvrzení o povolení trvalého pobytu na území ČR, v němž byly veškeré osobní údaje žadatele i spisová značka správního řízení ztmaveny, tudíž z něj soud zjistit pouze, že určité osobě bylo uděleno povolení trvalého pobytu podle § 67 zákona o pobytu cizinců.

O odvolání žalobkyně rozhodla žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím, které odůvodnila tak, že se s právním posouzením věci správním orgánem I. stupně ztotožnila, neboť žalobkyně byla povinna splnit jak podmínky § 67 odst. 1 a 5 zákona o pobytu cizinců, tak zároveň být osobou dle § 67 odst. 2, 3 nebo 4 zákona o pobytu cizinců. Poukázala na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 15. 4. 2009, č.j. 9 Ca 168/2008-96. Zároveň konstatovala, že neshledala rozpor § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců s mezinárodněprávními závazky, čl. 7 odst. 2 Listiny a čl. 8 Úmluvy. Zdůraznila neexistenci subjektivního ústavně zaručeného práva cizinců na pobyt na území České republiky.

Na rozdíl od správního orgánu I. stupně však dospěla k závěru, že žalobkyně nesplnila ani podmínku čtyřletého nepřetržitého pobytu na území České republiky dle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Vysvětlila, že žalobkyně pobývala na území České republiky na základě opakovaně udělovaných výjezdních příkazů, které se do doby čtyřletého pobytu nezapočítávají dle § 17 ve spojení s § 67 odst. 1, 2, 5 zákona o pobytu cizinců. Za rozhodné časové období pro posouzení žádosti měla období od 23. 10. 2008 do 23. 10. 2012, tj. čtyři roky bezprostředně předcházející podání žádosti. Ze správního spisu zjistila, že žalobkyně v rozhodném období pobývala na území na základě mnoha opakovaně udělovaných výjezdních příkazů, a to od 27. 9. 2008 do 24. 1. 2009; od 12. 2. 2009 do 13. 3. 2009. Dne 13. 3. 2009 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodně právní ochrany, přičemž toto řízení bylo pravomocně ukončeno dne 10. 9. 2012, poté na území pobývala na výjezdní příkaz. Žalovaná uzavřela, že započitatelnou dobou žalobkyně do rozhodného období je pouze doba pobytu „po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany, včetně řízení o kasační stížnosti“, tj. od 13. 3. 2009 do 10. 9. 2012, kdy bylo řízení o kasační stížnosti ukončeno, tj. tři roky pět měsíců a dvacet sedm dní. Upozornila, že nepřihlédla k možnému přerušení pobytu od 24. 1. 2009 do 12. 2. 2009, jelikož k němu není ze spisového materiálu zřejmý žádný legální pobyt žalobkyně na území. Námitku žalobkyně týkající se nesprávného výkladu § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců odmítla a vypořádala odkazem na rozsudek Městského soudu ze dne 15. 4. 2009, č.j. 9 Ca 168/2008-96, v němž byl proveden systematický a gramatický výklad dotčeného ustanovení s tím, že odstavce 1 a 2 § 67 zákona o pobytu cizinců na sebe navazují a jsou vzájemně provázány. Žalovaná tak dovodila, že cizinci může být povolení k trvalému pobytu vydáno jen při splnění podmínek § 67 odst. 1, 5 zákona o pobytu cizinců a musí spadat do okruhu osob vymezených v § 67 odst. 2, 3, 4 zákona o pobytu cizinců. Uzavřela tak, že žalobkyně nesplňuje podmínky udělení povolení k trvalému pobytu podle § 67 zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo ve výroku správné, žalovaná i s ohledem na zásadu procesní ekonomie rozhodnutí potvrdila.

Odmítla námitku týkající se nesprávného doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Připustila, že rozhodnutí nebylo právnímu zástupci žalobkyně doručeno prostřednictvím datové schránky, nicméně zdůraznila, že účel doručování, tj. možnost adresáta seznámit se s obsahem doručované písemnosti, byl splněn. Poukázala na to, že rozhodnutí bylo doručeno do sídla právního zástupce žalobkyně, kde jej převzala oprávněná osoba, a odvolání bylo v řádné odvolací lhůtě podáno. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, č.j. 1 Afs 148/2008 – 73 konstatovala, že pochybení správního orgánu I. stupně nebylo vadou, pro kterou by bylo nutné rozhodnutí zrušit.

K námitce týkající se poučovací povinnosti žalovaná uvedla, že v žádosti nebyly shledány žádné vady, které by bránily rozhodnout ve věci. Zdůraznila, že správní orgány nemají povinnost poučit žadatele o otázkách hmotného práva, žalovaná neshledala v postupu správního orgánu I. stupně ani porušení čl. 36 Listiny.

Nesouhlasila ani s námitkou porušení zásady legitimního očekávání, čl. 37 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, když ze žalobkyní předloženého anonymizovaného rozhodnutí nebylo zřejmé, kdy a z jakých důvodů byla žádost třetí osoby podána, kdy jí bylo povolení uděleno, ani kolik let bylo žadateli. Zdůraznila, že odstavec 2 byl do § 67 zákona o pobytu cizinců vložen teprve novelou č. 379/2007 Sb. s účinností od 21. 12. 2007.

Žalovaná rovněž odmítla námitku existence důvodů zvláštního zřetele hodných na straně žalobkyně. Zdůraznila, že řízení o povolení k trvalému pobytu je ovládáno zásadou dispoziční, tudíž bylo na žalobkyni, chtěla-li některé skutečnosti uplatnit jako důvody zvláštního zřetele hodné, tyto výslovně tvrdit a prokázat. Žalobkyně však v žádosti žádné důvody zvláštního zřetele hodné neuvedla, pouze k žádosti přiložila rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, jímž byla odmítnuta její kasační stížnost ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K žalobkyní uvedeným důvodům zvláštního zřetele hodných jako etnická příslušnost k arménské národnosti konstatovala, že existovaly již v době zahájení řízení a žalobkyně je tak mohla uplatnit v řízení před správním orgánem I. stupně. Jelikož tak neučinila, žalovaná k nim dle § 82 odst. 4 správního řádu nepřihlédla. Poukázala však na to, že žalobkyní tvrzená diskriminace nebyla v řízení o udělení mezinárodní ochrany prokázána a tvrzení o represivním postoji státu vůči žalobkyni, bylo usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2012, č.j. 3 Azs 19/2012-31 shledáno nedůvodným. Upozornila, že není oprávněna posuzovat postupy jiných států při výměně cestovních dokladů u jejich občanů. Za důvod zvláštního zřetele hodný nepovažovala ani délku pobytu žalobkyně na území České republiky, neboť zde pobývala pouze na opakovaně vydávané výjezdní příkazy.

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), jelikož účastníci s rozhodováním bez nařízení jednání souhlasili.

Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.).

Žaloba není důvodná.

Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců povolení k trvalému pobytu se po 4 letech nepřetržitého pobytu na území vydá na žádost cizinci, který na území pobývá v rámci přechodného pobytu po ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany za podmínky, že nejméně poslední dva roky probíhalo poslední řízení o udělení mezinárodní ochrany, včetně případného řízení o kasační stížnosti, pokud tato stížnost byla podána v zákonné lhůtě. Do doby pobytu podle věty první se započítává doba pobytu na území na dlouhodobé vízum, na povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu a doba pobytu po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany, včetně případného řízení o kasační stížnosti. Nepřetržitost pobytu na území je zachována, pokud cizinec podal žádost o udělení mezinárodní ochrany nejpozději do 7 dnů po skončení přechodného pobytu na dlouhodobé vízum nebo na povolení k dlouhodobému anebo trvalému pobytu; to neplatí, pokud platnost těchto pobytových oprávnění byla zrušena.

Podle § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců povolení k trvalému pobytu se vydá, je-li žadatelem cizinec, který

- a) je mladší 18 let,
- b) se není schopen o sebe sám postarat z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, nebo
- c) je osamělý a starší 65 let.

Podle § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců žádost je při splnění podmínek v odstavci 1 oprávněn podat i cizinec, který o vydání tohoto povolení žádá z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele.

Podle § 67 odst. 5 zákona o pobytu cizinců žádost lze podat ministerstvu nejpozději do 2 měsíců po pravomocném ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Podstatou sporu mezi účastníky byla nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí pro nesprávné právní posouzení a výklad § 67 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně byla přesvědčena, že splnila zákonem stanovené podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu.

Soud se nejprve zabýval procesní námitkou nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí pro nedostatečné vypořádání odvolacích námitek žalobkyně. Konkrétně žalobkyně poukazovala na vadu doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť rozhodnutí nebylo právnímu zástupci žalobkyně řádně doručeno do datové schránky dle § 19 odst. 1 správního řádu. Soud uvádí, že žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí nespороvala, že právnímu zástupci žalobkyně nebylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně doručeno do jeho datové schránky. Naopak potvrdila, že rozhodnutí bylo právnímu zástupci žalobkyně doručeno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Žalovaná v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí však k tomuto způsobu doručení zaujala na rozdíl od žalobkyně odlišný právní názor. Žalovaná totiž s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, č.j. 1 Afs 148/2008 – 73 konstatovala, že toto pochybení správního orgánu I. stupně nebylo vadou, pro kterou by bylo nutné rozhodnutí zrušit, neboť rozhodnutí bylo doručeno do sídla právního zástupce žalobkyně, kde jej převzala oprávněná osoba, a odvolání bylo v řádné odvolací lhůtě podáno. Soud tak má námitku nedostatečného vypořádání odvolací výtky nesprávného doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně za nedůvodnou, jelikož žalovaná ji vypořádala zcela dostatečně. Přičemž žalovanou předestřené odlišné právní posouzení způsobu doručení nelze pod námitku nepřezkoumatelnosti podřadit. Taktéž ostatní

odvolací námitky má soud za řádně vypořádané a odkazuje na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, z něhož soud v tomto rozsudku citoval. Žalovaná se uvedenými námitkami pečlivě zabývala a její odůvodnění jsou určitá, srozumitelná a zcela dostatečná. Soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28.5.2009, č.j. 9Afs 70/2008-13, náleznost Ústavního soudu ze dne 12.2.2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19.3.2013, č.j. 8Afs 41/2012-50, rozhodnutí ze dne 6.6.2013, č.j. 1Afs 44/2013-30 s tím, že závěry citovaných judikátů lze plně vztáhnout také na rozhodnutí správních orgánů tak, že ačkoliv je jejich povinností svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek na detailní a vyčerpávající odpovědi na každou námitku. Soud zdůrazňuje, že požadavky kladené na správní orgány, pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů, nesmí být přemrštěné. Takovéto přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost orgánů, především pak jejich schopnost efektivně, zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu, plnit zákonem jim uložené úkoly.

Dále soud k problematice nesprávného doručování odkazuje na právní věty rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16.12.2010, č.j. 1 As 90/2010 – 95, které zní: „*I. Dle § 19 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a v souladu s § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, doručuje správní orgán přednostně prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Není-li to možné, doručuje sám, prostřednictvím obecního úřadu, obecní policie, policejního orgánu či provozovatele poštovních služeb, a to – dle § 19 odst. 3 správního řádu – přednostně na adresu, kterou mu účastník sdělil. II. Nepostupoval-li správní orgán dle § 19 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a své rozhodnutí nedoručil přednostně prostřednictvím veřejné datové sítě do zřízené datové schránky, nýbrž prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, jde o procesní pochybení, které však nebude mít vliv na platnost doručení, byla-li písemnost doručena nezpochybnitelným způsobem a účastník řízení se s ní seznámil.*“.

Taktéž soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013 – 60, podle něhož „*Z judikatury zdejšího soudu plyne, že při doručování písemnosti správní orgány musí respektovat zákonná pravidla. Nesmí tedy zásadně své písemnosti doručovat prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, pokud měl v dané době stěžovatel již zpřístupněnu datovou schránku. Ne každé porušení zákona má však automaticky vliv na zákonnost řízení jako celku. Judikatura vychází z materiálního pojetí právního institutu doručování, jímž je v souladu s jeho smyslem a účelem především seznámení účastníků řízení s doručovanou písemností. Právě s ohledem na smysl a účel doručování soud nemůže setrvat jen v úzké hranici formálně legalistické interpretace pozitivního práva, ale výklad a použití právních norem podřizuje jejich obsahově materiálnímu smyslu. Navzdory vyloučení fikce doručení ve výše zmíněných situacích (např. viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 6/2013 - 28) platí, že pokud byl účastník správního řízení s obsahem doručované písemnosti prokazatelně seznámen, materiální funkce doručení byla naplněna. Neplatnost doručení se tudíž nemůže dovolávat ten, kdo byl s písemností seznámen (viz argumentaci v cit. rozsudku č. j. 1 As 90/2010 - 95, srov. též rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 31/2011 - 88, bod 16).*“.

Ve světle výše uvedeného je zřejmé, že správní orgány jsou zásadně povinny doručovat písemnosti adresátům přednostně do datové schránky dle § 19 odst. 1 správního řádu, zejména pokud je účastník zastoupen advokátem, který má datovou schránku ze zákona povinně zřízenou. V dané věci nebylo mezi účastníky sporu o tom, že správní orgán I. stupně nesprávně doručoval své rozhodnutí právnímu zástupci žalobkyně prostřednictvím

provozovatele poštovních služeb. Ze správního spisu, konkrétně z poštovní doručky ze dne 8. 2. 2013, vyplývá, že právnímu zástupci žalobkyně bylo rozhodnutí doručeno do sídla jeho advokátní kanceláře, kde ji dne 8. 2. 2013 osobně převzala oprávněná osoba a odvolání proti doručované písemnosti bylo podáno včas. Tedy písemnost byla právnímu zástupci žalobkyně doručena nezpochybnitelným způsobem prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, a zároveň byl právní zástupce žalobkyně s jejím obsahem prokazatelně seznámen. Soud tak shodně se žalovanou konstatuje, že smysl a účel doručování rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl v dané věci zachován. Přestože tedy správní orgán I. stupně nedostál svým procesním povinností vyplývajícím z § 19 odst. 1 zákona správního řádu, není toto pochybení takové intenzity, aby odůvodnilo zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, protože v jeho důsledku nebylo do právní sféry žalobkyně negativním způsobem definitivně zasaženo.

Soud se neztotožnil ani s námitkou nesprávného právního posouzení a výkladu § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců správními orgány. Přičemž v žalobou napadeném rozhodnutí dospěla žalovaná k závěru, že žalobkyně nesplnila již podmínky stanovené v § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Splnění podmínek v § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je přitom základním předpokladem pro posuzování, zda byly splněny i další podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu stanovené v následujících odstavcích předmětného zákonného ustanovení. Podle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců musí být kumulativně splněny následující podmínky: a) žadatel nepřetržitě pobývá na území České republiky po dobu 4 let; b) žadatel v době podání žádosti pobývá na území České republiky v rámci přechodného pobytu po ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany; c) poslední řízení o udělení mezinárodní ochrany žadateli trvalo minimálně dva poslední roky. Žádost pak musí být podána nejpozději do dvou měsíců od pravomocného ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 67 odst. 5 zákona o pobytu cizinců.

Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí posuzovala splnění výše uvedených zákonných podmínek za časové období čtyř let bezprostředně předcházejících podání žádosti žalobkyně, tj. od 23. 10. 2008 do 23. 10. 2012. Soud připouští, že v zákoně o pobytu cizinců není uvedeno, kdy musí cizinec splnit podmínku čtyř let nepřetržitého pobytu stanovenou v § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Soud je obeznámen s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2010, č. j. 4 As 30/2009 – 67, ze kterého vyplývá povinnost správního orgánu posuzovat splnění podmínky čtyř let nepřetržitého pobytu nikoli pouze za poslední čtyři léta před podáním žádosti, nýbrž po celou dobu pobytu žadatele na území České republiky. Soud však poukazuje na aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu, a to na rozsudky ze dne 15. 6. 2016 č.j. 9 Azs 95/201 a ze dne 9. 3. 2017 č.j. 4 Azs 249/2016, v nichž se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou stěžovatele týkající se splnění podmínky 5 let nepřetržitého pobytu stanovené v § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Právní věta rozsudku ze dne 15. 6. 2016, č.j. 9 Azs 95/2016, zní: „*Stanoví-li zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, pro přiznání postavení rezidenta podmínku získání trvalého pobytu, musí být i podmínky trvalého pobytu vykládány v souladu s požadavky směrnice Rady č. 2003/109/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty. Splnění podmínky nepřetržitého pětiletého pobytu cizince na území České republiky se v důsledku nepřímého účinku článku 4 citované směrnice zkoumá ke dni podání žádosti o trvalý pobyt.*“ Nejvyšší správní soud na výše uvedený rozsudek ve svém rozsudku ze dne 9. 3. 2017 č.j. 4 Azs 249/2016 navázal a dospěl ke shodnému právnímu závěru: „[24] Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku dále navázal, že je namístě vyložit § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců za použití doktríny nepřímého účinku Směrnice, neboť neupravuje okamžik, ke kterému má být podmínka nepřetržitého pětiletého pobytu cizince na území splněna a konstatoval, že při výkladu ustanovení § 68 zákona je třeba

aplikovat výklad, který je nejbližší smyslu a cíli odpovídajícího ustanovení Směrnice. V bodě 34 až 36 uvedl: „Nepřetržitý pobyt dle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je tak třeba chápat ve smyslu Směrnice jako oprávněnou fyzickou přítomnost cizince na území. Tomuto výkladu svědčí mimo jiné bod č. 6 preambule Směrnice, který uvádí, že pobyt cizince by měl být oprávněný a nepřetržitý, aby bylo možno prokázat, že dotyčná osoba se v zemi usídlila. Je zřejmé, že důraz je kladen především na existenci úzkého vztahu mezi cizincem a státem, který může vzniknout jen v důsledku dlouhodobého a oprávněného pobytu cizince na území a pouze za splnění této podmínky má možnost požádat o trvalý pobyt. Oprávněnost pobytu je zapotřebí rozumět takovou přítomností cizince na území, kterou zákon předvídá a dovoluje (např. na základě vydaného platného povolení k pobytu). Nepřetržitost pobytu se pak v souladu s čl. 4 Směrnice zkoumá ke dni podání žádosti a může být pochopitelně za určitých podmínek zachována i v době faktické nepřítomnosti cizince.(...) [B]ude proto na krajském soudu, aby věcně posoudil, zda kromě toho, že Směrnice váže splnění pětileté podmínky nepřetržitého pobytu na období bezprostředně před podáním žádosti, dále ve vztahu k délce nepřetržitého pobytu cizince na území České republiky požaduje splnění jakékoliv další podmínky. Jinými slovy, je-li v souladu s eurokonformním výkladem podstatné či nepodstatné, zda po splnění podmínky nepřetržitého pobytu na území došlo, ať již k faktickému či pouze zákonem netolerovanému přerušení pobytu.“ S ohledem na výše uvedené právní názory pak v bodě [27] rozsudku uzavřel, že: „...naplnění podmínky 5 let nepřetržitého pobytu na území České republiky stanovené v § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je třeba zkoumat v době bezprostředně předcházející podání žádosti o udělení trvalého pobytu.“ K protichůdným názorům uvedeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2010, č. j. 4 As 30/2009 – 67 se pak vyjádřil v bodě [29] následovně: „Jedná se tak o situaci, kdy se v judikatuře Nejvyššího správního soudu objevily protichůdné právní závěry, na čemž nic nemění to, že závěr uvedený v rozsudku č. j. 4 As 30/2009 – 67, je ojedinělý. Takováto situace judikturního rozkolu by mohla představovat důvod pro předložení věci rozšířenému senátu zdejšího soudu podle § 17 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud však posuzovanou věc rozšířenému senátu nepředložil, neboť zde existuje rozhodnutí Soudního dvora EU, tj. soudu, jemuž přísluší vykládat závazné právní předpisy Evropské unie, přičemž jeho judikatura v tomto ohledu je pro Nejvyšší správní soud závazná. Rozhodnutí Soudního dvora EU přitom jasným způsobem vyložila, jakým způsobem je třeba nahlížet na čl. 4 Směrnice, tedy i jakým způsobem je třeba aplikovat § 68 zákona o pobytu cizinců, které uvedené ustanovení směrnice provádí, a musí být interpretováno a používáno v souladu se smyslem a cíli Směrnice. Není proto již prostor pro předložení věci rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu, aby se k této otázce vyjádřil, neboť je třeba vycházet ze závěrů učiněných SDEU, které jsou závazné jak pro čtvrtý senát rozhodující o kasační stížnosti stěžovatele, tak i pro rozšířený senát (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 - 56, č. 1723/2008 Sb. NSS).“ Nejvyšší správní soud podpořil výše uvedené právní závěry i odkazem na judikaturu Soudního dvora Evropské unie: „[30] SDEU v rozsudku ze dne 17. 7. 2014 ve věci C-469/13, Shamim Tahir proti Ministero dell'Interno, Questura di Verona (ECLI:EU:C:2014:2094), bodě 27 a 28 konstatoval, že „již rozhodl, že systém zavedený směrnicí 2003/109 jasně značí, že získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta přiznaného na základě této směrnice podléhá zvláštnímu postupu a mimo jiné povinnosti splnit podmínky stanovené v kapitole II uvedené směrnice (rozsudek Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, bod 66). Soudní dvůr uvedl, že článek 4 směrnice 2003/109 stanoví, že členské státy přiznávají právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta státním příslušníkům třetích zemí, kteří bezprostředně před podáním dotčené žádosti pobývali oprávněně a nepřetržitě na jejich území po dobu pěti let...“ V bodě 34 tohoto rozsudku pak SDEU učinil závěr, že „podmínka pobývat bezprostředně před podáním dotčené žádosti oprávněně a nepřetržitě na území dotčeného členského státu po dobu pěti let, stanovená v čl.

4 odst. 1 směrnice 2003/109, je nezbytnou podmínkou pro získání postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta podle uvedené směrnice.“ Závěrem Nejvyšší správní soud formuloval výkladové pravidlo pro stanovení počátečního okamžiku při posuzování nepřetržitosti doby pobytu: „[31] Stěžovateli lze sice přisvědčit v tom, že z § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nevyplývá, k jakému okamžiku musí být splněna podmínka 5 let nepřetržitého pobytu na území. Na základě výše uvedeného však nelze než dospět k závěru, že podmínku nepřetržitého pobytu na území v délce 5 let stanovenou v § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je třeba v souladu s požadavky Směrnice a judikaturou SDEU (který se zcela jasně vyjádřil v tom směru, že právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta lze státním příslušníkům třetích zemí přiznat, pokud bezprostředně před podáním žádosti pobývali oprávněně a nepřetržitě na území členského státu) vykládat tak, že musí být splněna v době bezprostředně předcházející podání žádosti o udělení trvalého pobytu, nikoli tedy za celou dobu pobytu na území České republiky, jak stěžovatel argumentuje v kasační stížnosti. Tento závěr považuje Nejvyšší správní soud za smysluplný a logický, neboť stanovená doba předcházející podání žádosti zajišťuje, jak již ostatně přiléhavě konstatoval krajský soud, že trvalý pobyt bude udělen cizinci, který je (a nikoli kdysi v minulosti byl) na území České republiky usídlen a integrován.“

Výše uvedené právní závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudcích ze dne 15. 6. 2016 č.j. 9 Azs 95/201 a ze dne 9. 3. 2017 č.j. 4 Azs 249/2016 je třeba aplikovat i v dané věci. Soud v této souvislosti rovněž poukazuje na důvodovou zprávu k zákonu o pobytu cizinců, v níž bylo k § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců navrženo, aby se do doby dvou let řízení o mezinárodní ochraně započítávalo pouze poslední řízení o mezinárodní ochraně, pokud jich žadatel absolvoval více. Návrh reagoval na v praxi se objevující účelová jednání cizinců, kteří žádali o mezinárodní ochranu několikrát za sebou. Jak uvedeno výše, aktuální judikatura Nejvyššího správního soudu reflektuje i návrh v důvodové zprávě.

Soud tak má právní názor žalované, která zkoumala naplnění podmínky nepřetržitého pobytu na území České republiky toliko za dobu čtyř let bezprostředně předcházejících podání v pořadí druhé žádosti žalobkyně, za správný a zcela souladný s výše uvedenou aktuální judikaturou Nejvyššího správního soudu. Žalovaná správně přihlédla k tomu, že v pořadí druhé řízení o mezinárodní ochraně žalobkyně trvalo více jak dva roky, neboť trvalo od 13. 3. 2009 do 10. 9. 2012, tj. 3 roky a téměř 6 měsíců. V době podání žádosti dne 23. 10. 2012 žalobkyně pobývala na území České republiky na základě víza strpění, které ji opravňovalo k přechodnému pobytu na území České republiky, žádost tak byla zároveň podána ve lhůtě dvou měsíců od pravomocného ukončení řízení o mezinárodní ochraně. Soud v této souvislosti konstatuje, že žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí nepřesně uvedla, že žalobkyně v době podání žádosti pobývala na území České republiky na základě výjezdních příkazů, přestože zde pobývala na základě víza strpění. Soud však tuto nepřesnost nepovažuje za podstatnou, neboť vízum strpění i výjezdní příkazy opravňují žalobkyni pouze k přechodnému pobytu na území, tudíž na níže uvedeném právním posouzení dané věci ničeho nemění.

Před podáním žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně pobývala na území České republiky na základě opakovaně vydávaných výjezdních příkazů, avšak doba, kdy žalobkyně přechodně pobývala na území České republiky na základě výjezdních příkazů, se do stanovené čtyřleté doby nezapočítává. V souladu s § 67 odst. 1 věta druhá zákona o pobytu cizinců lze do doby rozhodné započíst toliko dobu, kdy žadatel pobýval na území České republiky na dlouhodobé vízum; na povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu; dobu pobytu žadatele na území České republiky po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany,

včetně případného řízení o kasační stížnosti. Žalobkyni bylo možné do rozhodné doby započít pouze dobu tří let a téměř šesti měsíců, tj. dobu, po kterou probíhalo řízení o udělení mezinárodní ochrany, včetně řízení o kasační stížnosti, a dále dobu po řízení o udělení mezinárodní ochrany, tj. od 10. 9. 2012, do podání žádosti, tj. do 23. 10. 2012, kdy žalobkyně na území České republiky pobývala na základě dlouhodobého víza strpění dle § 33 zákona o pobytu cizinců. Celková doba nepřetržitého pobytu na území České republiky činila toliko tři roky a sedm měsíců, žalobkyně tak podmínku čtyřletého nepřetržitého pobytu na území dle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nesplnila.

Dále soud shodně se žalovanou konstatuje, že ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně v průběhu rozhodné doby, konkrétně ode dne 26. 1. 2009 do dne 11. 2. 2009, nedisponovala žádným pobytovým oprávněním, které by zajišťovalo její oprávněný pobyt na území České republiky.

Zákon o pobytu cizinců umožňuje v § 67 odst. 7 zákona o pobytu cizinců splnění podmínky nepřetržitého pobytu na území České republiky prominout z důvodů hodných zvláštního zřetele. Podmínka nepřetržitého pobytu však nebyla v dané věci žalobkyni prominuta, přičemž žalobkyně její prominutí po správních orgánech nežádala a její neprominutí v podané žalobě ani nerozporovala.

Vzhledem k uvedenému právnímu posouzení, kdy soud dospěl k závěru o nesplnění podmínky stanovené v § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, je již nadbytečné dále posuzovat, zdali žalobkyně splnila navazující podmínky stanovené v § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Přesto soud k námitkám žalobkyně směřujícím proti nesprávnému a nejasnému výkladu § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2013 č.j. 3 As 22/2013 – 35, v němž stěžovatel nesouhlasil s výkladem totožného zákonného ustanovení přijatým Městským soudem v Praze. Městský soud zde uvedl, že dobou pobytu se rozumí pouze doba pobytu oprávněného, zákonem tolerovaného a nikoli doba pobytu faktického. Dále se městský soud zabýval dobou pobytu v průběhu řízení o azylu a dovodil, že řízení o azylu a řízení o kasační stížnosti tvoří jeden celek pouze za předpokladu, že kasační stížnost byla podána včas. Nejvyšší správní soud v rámci vypořádání kasační námítky směřující proti sporovanému výkladu § 67 zákona o pobytu cizinců konstatoval následující: *„Stěžovatel zastává rovněž názor, že v případě, kdy bylo ust. § 67 zákona o pobytu cizinců nepřesné, není možné v souladu s principem in dubio mitius vykládat tuto nepřesnost v neprospěch cizince. Nejvyšší správní soud obecně s takovým závěrem souhlasí, zdůrazňuje ovšem, že v posuzované věci jej nelze aplikovat. Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích stabilně vychází z judikatury Ústavního soudu, podle níž existují-li v právu veřejném dva možné způsoby interpretace právního předpisu, je nutné respektovat zásadu in dubio mitius, tj. v pochybnostech postupovat mírněji. Proto „za situace, kdy právo umožňuje dvojí výklad, nelze při řešení případu pominout, že na poli veřejného práva mohou státní orgány činit pouze to, co jim zákon výslovně umožňuje (na rozdíl od občanů, kteří mohou činit vše, co není zákonem zakázáno - čl. 2 odst. 3 a 4 Ústavy). Z této maximy pak plyne, že (...) jsou orgány veřejné moci povinny podle čl. 4 odst. 4 Listiny šetřit podstatu a smysl základních práv a svobod. Jinak řečeno, v případě pochybností jsou povinny postupovat mírněji (in dubio mitius).“ [srov. nález sp. zn. IV. ÚS 666/02 ze dne 15. 12. 2003 (N 145/31 SbNU 291)]. Vzhledem k výše uvedenému je však patrné, že výklad prezentovaný stěžovatelem není možné akceptovat a mohl by vést až k absurdním závěrům. Zdejší soud vyložil, proč § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ani před uvedenou novelou nepřipouštěl výklad provedený stěžovatelem a z toho důvodu není na místě ani uplatnění principu in dubio mitius. Na okraj je potom možné uvést, že Ústavní soud zcela jistě neměl na mysli uvedený princip aplikovat v*

situacích, kdy se jedinec bude snažit účel zákona překroutit ve svůj prospěch a tím vlastně smysl zákona popřít“.

Z výše uvedeného je patrné, že Nejvyšší správní soud nespatřuje žádné výkladové problémy při aplikaci dotčeného zákonného ustanovení, natož jeho protiústavnost či rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Soud má žalovanou provedený podrobný výklad vzájemné provázanosti a navázanosti odstavců 1 a 2 v ustanovení § 67 zákona o pobytu cizinců v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí za správný a pro stručnost na něj odkazuje.

Soud se neztotožnil ani s obecně formulovanou žalobní námitkou nesplnění poučovací povinnosti na straně správního orgánu I. stupně ve vztahu k vadám žádosti žalobkyně. Zákon o pobytu cizinců ve vztahu k podávání žádostí dle § 67 stanoví toliko, že žádost je nezbytné podat osobně, dále se na podávání žádostí užije úprava obsažená v § 45 správního řádu. Soud ze správního spisu zjistil, že žádost byla podána žalobkyní osobně a vyplývá z ní požadavek na získání povolení k trvalému pobytu dle § 67 zákona o pobytu cizinců. Rovněž tak žádost obsahuje náležitosti stanovené v § 37 odst. 2 správního řádu, tedy je z ní patrné, že ji podává žalobkyně u správního orgánu I. stupně a je žalobkyní podepsána. Žádost tak obsahovala veškeré zákonem stanovené náležitosti, tudíž byla správními orgány projednatelná.

V této souvislosti soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2015, č.j. 3 Ads 112/2014-31, v němž Nejvyšší správní soud v rámci řízení o přiznání podpory k nezaměstnanosti, které je rovněž zahajováno na žádost, uvedl následující: *„Povinnost poskytnout poučení v souvislosti s úkonem a s ohledem na jeho povahu a osobní poměry dotčené osoby představuje především povinnost správního orgánu poučit dotčenou osobu o právech a povinnostech vyplývajících z právních předpisů upravujících příslušné řízení před tímto správním orgánem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 26. 8. 2008, č. j. 6 Ads 57/2007 – 42). Tato poučovací povinnost bývá naplněna v podobě standardizovaných formulářů, ve kterých žadatel ve formě odpovědí na položené otázky uvádí skutečnosti rozhodné pro posouzení dávky a - je-li to zapotřebí - správní orgán s jejich vyplněním žadateli pomáhá na místě, popř. je-li to účelné, vyzve k odstranění konkrétních vad a poskytne lhůtu (§ 45 odst. 2 správního řádu). Zde však tato poučovací povinnost končí, neboť správní orgán nemůže dávat žadateli návod, co by měl nebo mohl učinit, aby dosáhl žádaného výsledku, může pouze poskytnout pomoc k tomu, aby mohl zákonným způsobem dát najevo, co hodlá v řízení učinit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010 č. j. 5 As 1/2010 – 76 nebo rozsudek ze dne 13. 10. 2010 č. j. 1 As 51/2010 – 214, publikovaný pod č. 2235/2011 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu číslo 4 ročník 2011).“* Dále soud poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13.10.2010, č. j. 1 As 51/2010 – 214, kde je k poučovací povinnosti správních orgánů uvedeno: *„poučovací povinnost správních orgánů (...) nelze zaměňovat s právem účastníků na poskytování právních rad. Účastníkům se může dostat návodu, co je třeba učinit, aby dosáhli žádaného účinku, v rámci právních služeb poskytovaných advokáty či jinými profesionály v oblasti práva.“*

Soud zdůrazňuje, že rovněž řízení o vydání povolení k trvalému pobytu je zahajováno na žádost žadatele a je ovládáno zásadou dispoziční, záleželo tedy pouze na žalobkyni, aby tvrdila a prokázala případné další skutečnosti ve smyslu § 67 zákona o pobytu cizinců a správní orgány za této situace neměly důvod žalobkyni ohledně obsahových náležitostí žádosti poučovat. Jak uvedeno výše žalobkyně není oprávněna po správním orgánu I. stupně vyžadovat poskytování právních vad, které by jí zajistily úspěch v řízení.

Soud nepřisvědčil ani výtce žalobkyně o porušení zásady legitimního očekávání a práva na spravedlivý proces ve správním řízení dle § 2 odst. 4 správního řádu, čl. 36 Listiny a čl. 6 Úmluvy. Žalobkyně k prokázání těchto tvrzení doložila anonymizované potvrzení o povolení trvalého pobytu na území ČR nespecifikované osobě. Potvrzení však mělo veškeré podstatné údaje ztmaveny, tudíž z něj bylo možno zjistit pouze, že nespecifikované osobě bylo uděleno povolení trvalého pobytu podle § 67 zákona o pobytu cizinců. Tím, že z potvrzení nespecifikované osoby nebylo možné určit žádné skutkové okolnosti podání její žádosti a tyto pak následně porovnat se skutkovým stavem v dané věci, nelze učinit závěr o tom, že se o skutkově obdobné případy jednalo.

Taktéž žalobní námitku nesprávného posouzení existence důvodů zvláštního zřetele hodných na straně žalobkyně má soud za nedůvodnou. Žalobkyně v žádosti uvedla toliko, že účelem jejího pobytu na území je „soužití rodiny paragraf 67“. Zákon o pobytu cizinců výslovně nespecifikuje, o jaké důvody zvláštního zřetele hodné by se mělo jednat, nýbrž ponechává posouzení jejich případné existence na uvážení správního orgánu v každém jednotlivém případě. Vždy se však musí jednat o případy pouze výjimečné a natolik závažné, které naléhavě vyžadují řešení pobytové situace dotyčného cizince. Existenci těchto důvodů musí výlučně tvrdit žadatel, jak bylo Nejvyšším správním soudem judikováno v rozsudku ze dne 16. 11. 2011 č. j. 5 As 103/2011- 59. Ze smyslu a účelu této právní úpravy je zřejmé, že cizinec, který žádá o povolení k trvalému pobytu je povinen sám v žádosti dostatečným způsobem ozřejmit, v čem spatřuje na své straně důvody zvláštního zřetele hodné a k prokázání svých tvrzení doložit o uvedených důvodech doklady, které tvrzení podporují.

Jak již soud uvedl výše, žalobkyně ve své žádosti žádné důvody zvláštního zřetele hodné neuvedla a správní orgány nebyly v dané věci povinny poučovat či vyzývat žalobkyni, aby takovéto důvody tvrdila a prokázala. Je pravdou, že v odvolacím řízení začala žalobkyně tvrdit, že z Ukrajiny uprchla z obav o život svůj i své rodiny, vzhledem k diskriminaci v důsledku její národnosti, dále uvedla, že jí Ukrajina odmítla vydat cestovní doklad. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí na novoty jako tvrzení o arménské národnosti, správně reagovala poukazem na § 82 odst. 4 správního řádu s tím, že k nim nebude přihlížet, jelikož je měla tvrdit a prokázat již v řízení před správním orgánem I. stupně. S dalšími žalobkyní tvrzenými důvody se dostatečně vypořádala, když uvedla, že žalobkyní tvrzená diskriminace nebyla v řízení o udělení mezinárodní ochrany prokázána; tvrzení o represivním postoji státu vůči žalobkyni, bylo Nejvyšším správním soudem v usnesení ze dne 30. 8. 2012, č.j. 3 Azs 19/2012-31 shledáno nedůvodným; k postupům jiných států při výměně cestovních dokladů u jejich občanů uvedla, že není oprávněna se k nim vyjadřovat; argument délkou pobytu žalobkyně na území České republiky odmítla, neboť zde pobývala pouze na opakovaně vydávané výjezdní příkazy. Závěr žalované, že na straně žalobkyně nejsou dány důvody zvláštního zřetele hodné pro povolení trvalého pobytu podle § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, je správný, má oporu ve správním spise a uvážení žalované nevybočila z mezí stanovených zákonem. Žalobkyně ani v žalobě neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, které by zjištění a z nich vycházející právní úvahy správních orgánů zpochybňovaly.

Námitkami žalobkyně spočívajícími v pouhém tvrzení o nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí pro nesprávné právní a skutkové posouzení věci; skutkový stav zjištěný ve správním řízení nemá oporu ve spise, se soud nad rámec námitek shora vypořádaných nezabýval, neboť takto obecně formulované a blíže nespecifikované námitky jsou vyloučeny ze soudního přezkumu. Soud pouze dodává, že má za to, že skutkový stav

věci byl náležitě správními orgány zjištěn a veškerá skutková zjištění vycházela z podkladů ve správním spise.

Lze tak uzavřít, že žalobou napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné, bylo vydáno v souladu se zákonem, základními zásadami správního řízení a ustálenou judikaturou soudů, dále soud ve správním řízení neshledal ani procesní pochybení takové intenzity, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadených rozhodnutí, proto soud nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení pod bodem II. rozhodnutí je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně nebyla ve věci samé úspěšná a úspěšné žalované však prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 17. května 2017

JUDr. Eva P e c h o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková